

junkturtillæg og Dyrtidstillæg vil Begyndelseslønnen blive 2 640 Kr. og Slutningslønnen 3 600 Kr.

Dette er de Lønninger, som i det foreliggende Lovforslag er normerede for Folkeskolens Lærere, dog med enkelte Undtagelser, f. Eks. den, at i en Skole, hvor der er flere Lærere ansat, kan Kommunen bestemme, at Andenlæreren skal lønnes efter den laveste Skala, som gælder for Første- og Enelærere, og at i særlige Tilfælde kan Kommunen med Ministeriets Billigelse fastsætte højere Lønninger end dem, der normeres i det foreliggende Lovforslag.

I al Almindelighed maa de foreslaaede Lønninger efter min Mening siges at være saadanne, at Folkeskolens Lærere kan være tjente med dem, og jeg antager ogsaa, at mange har gjort den samme Erfaring som jeg, at der blandt Lærerne ikke mærkes ret megen Utilfredshed med dem. Der er blevet talt noget om, at Lønningen for Andenlærerne skulde være for lav. Men dertil er at bemærke, at Andenlærerstillingen i Almindelighed betragtes som et Gennemgangsled til Første- og Enelærerstillingerne, og de aller fleste Andenlærere avancerer da ogsaa op til disse Stillinger; der er ikke ret mange, der bliver tilbage i Andenlærerstillingen. Men for de enkelte, der bliver tilbage, er der ogsaa for at stille dem saa gunstigt som muligt foreslaaet, at de efter et længere Aaremaal faar et noget højere ekstra Lønningstillæg.

Dernæst foreslaas for Timelærere og Vikarer i Byerne Forholdene ordnet paa en Maade, som jeg tror, de vil være tjente med. Det er en Ordning, som er et betydeligt Fremskridt, og som ikke opmuntrer til at have flere af disse Lærere end højst nødvendigt, idet den sikrer dem, at de faar en vis Del af de fast ansatte Læreres Lønning. Det forekommer mig, at dette Spørgsmaal er ordnet paa en Maade, som er tilfredsstillende baade for Skolen og for Lærerne. Tillige er omtrent de samme almindelige Bestemmelser, som er foreslaaede for Statens Tjenestemænd, indføjede i det foreliggende Forslag, saaledes at Lærerne med Hensyn til almindelige Forpligtelser og Rettigheder kommer ind under samme Vilkaar som de Tjenestemænd, hvis Vilkaar ordnes ved det tidligere behandlede store Lønningslovforslag. Dette gælder saaledes Forhandlingsretten, som Personalet i de store Etater hidtil har haft, men som Lærerne ikke har haft; den faar Lærerne nu her

i Lighed med de øvrige Tjenestemænd, og derved bliver et Krav fra deres Side efterkommet. Der har været nogen Utilfredshed paa dette Punkt blandt Lærerne, vel nærmest fordi de har følt det som en Tilfidsættelse, at denne Stand, som dog tæller mange Tusinde, ikke har den samme Ret som andre Tjenestemænd — rent bortset fra, hvilken Betydning de i øvrigt tillægger disse Forhandlingsregler. Tillige bliver deres Pensionsforhold i Lighed med, hvad der er foreslaaet for Statens Tjenestemænd, ordnet paa en for dem selv og deres eventuelle Enker særdeles fordelagtig Maade.

Lønningskommissionen har behandlet Spørgsmaalet om den Udgiftsforøgelse, som denne Lønningsreform vil andrage. Det er mange Millioner, der her bliver Tale om at betale ekstra til Forbedring af disse Forhold. Før Krigen var det efter den tidligere Lønningslov ordnet paa den Maade, at Kommunerne i al Almindelighed betalte Lærernes Begyndelsesløn og gav dem Bolig og Brændsel, medens Staten betalte Alderstillægene og ud derover kun mindre Beløb til Begyndelsesløn for enkelte Embeder. Da var Forholdet det, at Kommunernes Udgift til Lærerlønningerne var ca. 11 Millioner og Statens ca. 4½ Million. Da saa Krigen udbrød, og vi kom ind paa Dyrtidsudbetalinger og tillige et 25 pCts Tillæg til alle Lønninger, derunder ogsaa Lærernes, overtog Staten begge disse ekstra Ydelser, og det androg ca. 9 Millioner, saaledes at Statens Tilskud til Lærerlønnernes Udredelse gik op fra 4½ til 13½ Million, hvorimod Kommunernes Udgift i alt væsentligt blev den samme som før. Naar vi nu skulde til at forbedre Forholdene, saaledes som der er Tale om efter det foreliggende Forslag, vilde det koste en 13—14 Millioner udover de Udgifter, som det allerede andrager, og Begyndelseslønningerne er steget ganske betydeligt, saa der var nogen Frygt for, at disse forøgede Beløb til Udredelse af Begyndelseslønningerne kunde Kommunerne ikke magte at bære alene, hvorfor der forhandles om at lægge en Del af dem over paa Staten. I og for sig vil jeg sige — og jeg ved, at mange er enige med mig —, at principielt ønskede vi helst, at Kommunerne som hidtil skulde udrede hele Begyndelseslønnen. Folkeskolens Lærere staar i Modsætning til Statens Tjenestemænd i saa nøje Forbindelse med Kommunerne, at det vilde være rigtigst at lade Kommunerne beholde den Indfyldelse, de har paa hele Skolevæsenets